

Vergaderjaar 2022–2023

25 295

Infectieziektenbestrijding

Nr. 2043

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ONDERWIJS, CULTUUR EN WETENSCHAP

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 4 april 2023

Bijgaand ontvangt u de beantwoording van de door de Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS) aan mij doorgeleide vragen van het Lid Tielen van de VVD-fractie gesteld tijdens het dertigledendebat van 4 oktober 2022 (Handelingen II 2022/23, nr. 7, item 30) over de staat van het hotspotarchief Covid-19 alsmede de door de Minister van VWS aan mij doorgeleide vraag van de leden van de Groep Van Haga-fractie over geluidsopnamen van vergaderingen gesteld in de inbreng van het schriftelijk overleg over de reactie op het verzoek van het lid Omtzigt, gedaan tijdens de Regeling van Werkzaamheden van 20 oktober 2022 (Handelingen II 2022/23, nr. 15, item 10), over het niet informeren van de Kamer over de beschikbaarheid van opnames van Outbreak Management Team (OMT)-vergaderingen¹.

Deze antwoorden zijn een aanvulling op de antwoorden van de Minister van VWS uit het *Verslag van een schriftelijk overleg over de reactie op het verzoek van het lid Omtzigt, gedaan tijdens de Regeling van werkzaamheden van 20 oktober 2022, over het niet informeren van de Kamer over de beschikbaarheid van opnames van OMT-vergaderingen*².

De Staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
G. Uslu

¹ Kamerstuk 25 295, nr. 1965.

² Kamerstuk 25 295, nr. 1998.

Vragen lid Tielen VVD-fractie:

Vragen van het lid Tielen over de uitvoering van de hotspot Covid-19 en de conclusie van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed met betrekking tot de definitie van archiefbescheiden in relatie tot de nieuwe Archiefwet. Gesteld tijdens het debat op 4 oktober 2022.

Voorzitter. Mijn vraag: hoe gaat de Minister zorgen dat alle departementen, en ook gemeentehuizen en instituties, bekend zijn met de covidhotspot en de instructie- en selectielijsten? Hoe gaat hij ervoor zorgen dat men weet hoe die in de praktijk moeten worden gebracht? Is er eigenlijk op het ministerie wel voldoende kennis over de uitvoering? Is er voldoende ondersteuning vanuit het Nationaal Archief? De Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed concludeert dat de Archiefwet onduidelijk is over wat onder «archiefbescheiden» – nieuw jargon – wordt verstaan en dat de nieuwe Archiefwet voor dit probleem ook niet de oplossing biedt. Staat dit goed op de bril bij het kabinet in aanloop naar de behandeling van de nieuwe Archiefwet?

Antwoord:

Departementen, gemeenten en andere overheidsorganen zijn zelf verantwoordelijk voor hun informatie- en archiefbeheer en daarmee ook voor de uitvoering van de hotspot Covid-19. Dat is geen rol voor het Ministerie van VWS. In maart 2020 heeft de CIO Rijk aangegeven dat de coronacrisis voor het Rijk behandeld dient te worden als een «hotspot». Voor gemeenten geldt dat de Vereniging Nederlandse Gemeenten in mei 2020 heeft geadviseerd hetzelfde te doen.³ Overheidsorganisaties hebben daarna op korte termijn voor zichzelf de afweging moeten maken of en welke informatie rond Covid-19 binnen het eigen verzorgingsgebied in aanmerking komt voor uitzondering van vernietiging. Indien nodig wezen zij Covid-19 aan als een hotspot en gingen zij van start met de uitvoering ervan. Het Programma-DG Samenleving en Covid-19 van het Ministerie van Justitie en Veiligheid coördineert de aanpak om alle relevante informatie rond Covid-19 binnen de centrale overheid blijvend te bewaren. BZK/CIO-Rijk ondersteunt de centrale overheden bij de uitvoering van hun aanpak. Het Nationaal Archief adviseert de betreffende overheidsorganisaties en het Programma-DG Samenlevingen Covid-19 en waakt over de toepassing van criteria en de uitvoering van het proces. Uiteindelijk blijven departementen, net als gemeenten en andere overheidsorganen, daarbij zelf verantwoordelijkheid voor hun informatie- en archiefbeheer en voor de uitvoering van de hotspot Covid-19.

Wat betreft de conclusie van de Inspectie Overheidsinformatie en Erfgoed over de onduidelijkheid wat onder archiefbescheiden moet worden verstaan, of onder document onder het nieuwe wetsvoorstel voor de Aw21, kan ik mededelen dat ik hier op in zal gaan tijdens de verdere behandeling van het wetsvoorstel voor de nieuwe Archiefwet. Uw Kamer zal hierover binnenkort worden geïnformeerd door middel van de nota naar aanleiding van het verslag en een nota van wijziging. Aangezien het begrip inhoudelijk niet gewijzigd wordt zal deze uitleg direct toepasbaar zijn in de praktijk en eventuele onduidelijkheden wegnemen.

Vragen leden Groep Van Haga-fractie

Vraag van de leden van de Groep Van Haga-fractie over geluidsopnamen van vergaderingen gesteld in de inbreng van het schriftelijk overleg over de reactie op het verzoek van het lid Omtzigt, gedaan tijdens de Regeling

³ Zie ledenbrief VNG 19 mei 2020, te raadplegen via: <https://vng.nl/sites/default/files/2020-05/ledenbrief-handvatten-voor-de-uitvoering-van-de-archiefwet.pdf>.

van Werkzaamheden van 20 oktober 2022, over het niet informeren van de Kamer over de beschikbaarheid van opnames van Outbreak Management Team (OMT)- vergaderingen.

Tot slot willen de leden van de Groep Van Haga-fractie graag weten of de Minister het niet verstandig acht voortaan geluidsopnamen van vergaderingen van welk overheidsorgaan dan ook permanent te bewaren, complementair aan de schriftelijke verslagen die naar aanleiding van deze opnamen worden opgetekend, teneinde een zo volledig mogelijk archief op te bouwen. Zo kan ten alle tijden worden nagegaan welke beleidskeuzes op basis van welke overwegingen en criteria zijn gemaakt en burger, kunnen Kamerleden en journalisten hierin ten alle tijden inzicht krijgen, en kan hierover verantwoording kan worden afgelegd.

Antwoord:

Welke informatie permanent wordt bewaard en op termijn wordt overgebracht wordt per overheidsorgaan vastgelegd in selectielijsten. Of het verstandig is om voortaan geluidsopnamen van vergaderingen van welk overheidsorgaan dan ook permanent te bewaren, complementair aan de schriftelijke verslagen die naar aanleiding van deze opnamen worden opgetekend, kan ik niet beoordelen. Dat is aan de verschillende overheidsorganen om in overleg met de algemene rijksarchivaris en een externe deskundige te beoordelen en sterk afhankelijk van de context. Audiovisuele verslagen van raads- en bestuurscommissievergaderingen van gemeenten zijn bijvoorbeeld gewaardeerd als permanent te bewaren. Zie de selectielijst «Archiefbescheiden gemeenten en intergemeentelijke organen 2020» onder categorie 19.1.6.⁴ De audiovisuele opnamen van de plenaire vergaderingen van uw Kamer zijn ook als permanent te bewaren gewaardeerd. De hierin gemaakte keuzes zijn voor eenieder na te gaan, alle selectielijsten van overheidsorganen zijn openbaar. Selectielijsten die na oktober 2008 zijn vastgesteld zijn direct te raadplegen op de website van het Nationaal Archief. Daar is tevens een overzicht te vinden van alle selectielijsten die zijn vastgesteld sinds 1994, met daarbij een verwijzing naar de Staatscourant waarin ze zijn gepubliceerd.⁵

⁴ Stcrt. 2020, nr. 11143.

⁵ Zie: <https://www.nationaalarchief.nl/archiveren/kennisbank/vastgestelde-selectielijsten>.